מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את הרעיון המרכזי והמסר של כל סוגת טקסט באתר (מאמר הגות, שיר, סיפור, מכתב, יומן, משל)
- להרחיב אוצר מילים מתוך המילון הקטן שבכל קטע ולהשתמש במילים בהקשר נכון
- לזהות ולהסביר לשון ציורית (דימוי, מטאפורה, האנשה) בקטעי החורף
- לתרגל כתיבה אישית ורפלקטיבית בעקבות דוגמאות מהאתר, מתוך כבוד לפרטיות ולרגשות

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מאמרי הגות: החורף כהזמנה להאטה ולצמיחה פנימית – הבנת הנקרא

1. א – להאט ולהקשיב לעצמנו
2. א – לאדמה שאוספת כוח מתחת לפני השטח
3. א – השורשים מתארכים בחושך ושותים מים
4. א – גחלים חמות מתחת לאפר
5. א – חזק, רועש ונוטה להגזים

חלק ב' – פרק 1 • מאמרי הגות: החורף כהזמנה להאטה ולצמיחה פנימית – מילים מהמילון הקטן

1. פקעת
2. כלנית
3. אפר
4. ביקורתי

חלק ג' – פרק 1 • מאמרי הגות: החורף כהזמנה להאטה ולצמיחה פנימית – כתיבה וחשיבה

1. יש להסביר שהאטה היא זמן של אגירת כוח ולא חוסר מעש, בדומה לאדמה שאוספת כוח מתחת לפני השטח.
2. כי רוב הצמיחה מתרחשת בפנים, לפני שרואים אותה מבחוץ, וזה לוקח זמן.
3. תשובה אישית בהשראת הדוגמאות בקטע, למשל: 'זה היה קשה ועדיין ניסית'
4. גם כשנדמה שאין כוח, נשאר בפנים חום קטן (גחלת) שאפשר להחיות בעדינות ובסבלנות.
5. סקרנות, סבלנות ואומץ.

חלק ד' – פרק 2 • שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט – היכרות עם השירים

1. – ד (גם בחורף משהו בפנים ממשיך להתחזק)
2. – א (גם בחושך יש בנו מקורות אור)
3. – ב (שקט רך שמאפשר לנשום ולהיות עצמנו)
4. – ג (שייכים לז'אנר שירה בדף הקטעים)

חלק ה' – פרק 2 • שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הצמיחה בשיר סמויה, ולא נראית מיד מבחוץ
2. נכון – השיר מתאר זיכרונות, קשרים ומילים טובות כמקורות אור
3. לא נכון – מדובר בשקט רך שעוזר לנשום ולחזור להיות רגועים

חלק ו' – פרק 2 • שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט – זיהוי נושאים

1. א – צמיחה סמויה
2. א – זיכרונות, קשרים ומילים טובות

חלק ז' – פרק 2 • שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט – הבנת דימויים

1. חורף
2. חושך

חלק ח' – פרק 3 • סיפורים קצרים: רגעים של גילוי עצמי – הבנת הסיפורים

1. א – סערה וגשם חזק
2. א – התיישב ליד החלון וכתב במחברת
3. ב – שענפים ושתילים נפלו בסערה
4. ב – השכנים בבניין
5. א – השתקפות והסתכלות פנימה
6. א – רגע של עצירה או שקט מוביל לגילוי פנימי

חלק ט' – פרק 3 • סיפורים קצרים: רגעים של גילוי עצמי – דמויות, אירועים ומסרים

- 1 – ג (מגלה שקט ומחשבה כשאין אינטרנט)
- 2 – ה (מתקנים יחד עם השכנים את הגינה אחרי הסערה)
- 3 – א (עוצרת ומסתכלת על עצמה מזווית אחרת)
- 4 – ב (מסמלים שלא הכול נהרס ואפשר להתחדש)
- 5 – ד (מקום לכתוב מחשבות בלי מסכים)

חלק י' – פרק 3 • סיפורים קצרים: רגעים של גילוי עצמי – מסר, השוואה וכתיבה

1. תשובה לדוגמה: איתי מגלה שאפשר לקום ולהתחזק אחרי נזק, ושעזרה הדדית חשובה; עידו מגלה שאפשר ליהנות משקט ולהקשיב למחשבות שלו.
2. תשובה לדוגמה: שלולית היא כמו מראה קטנה שמשקפת את הדמות ומאפשרת לה להסתכל על עצמה מזווית אחרת, כמו שהסיפור עוסק בהסתכלות פנימה.
3. קריטריונים: תיאור רגע אישי, חיבור לרעיון של עצירה או הסתכלות מחדש, שפה ברורה.

חלק י"א – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – הבנה ראשונית

- 1. א – לראות את הדרך ולקבל קשיים
- 2. א – תשומת לב לרגעים קטנים
- 3. א – תשומת לב וכתיבה

חלק י"ב – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – מאפייני הז'אנר

- 1 – ד (מכתב לעצמי)
- 2 – ג (יומן)
- 3 – ב (מכתב לעצמי)
- 4 – א (יומן)

חלק י"ג – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – השלמה וסדר

- 1. קשיים

חלק י"ד – פרק 5 • משל: מנוחה וכוח – הבנת הסיפור

- 1. ב – הוא לא רצה לפספס כלום
- 2. ג – הינשוף

חלק ט"ו – פרק 5 • משל: מנוחה וכוח – עובדות מהסיפור

- 1. נכון – כך מסופר בתחילת הסיפור.
- 2. לא נכון – עם הזמן המזון אזל והוא הרגיש מותש.

חלק ט"ז – פרק 5 • משל: מנוחה וכוח – השלמת מילים

- 1. בזבוז
- 2. כוח

חלק י"ז – פרק 5 • משל: מנוחה וכוח – דמויות וסדר האירועים

- 1 – ג (הצעיר שסירב לישון בהתחלה)
- 2 – ד (הכינה מאורה חמימה וחיבקה את הדובון)
- 3 – ב (הסביר שמנוחה איננה בזבוז)
- 4 – א (אסף אגוזים לקראת החורף)

חלק י"ח – פרק 6 • סיכום: לשון ציורית וכתיבה יוצרת על המסע פנימה – מושגי יסוד בלשון ציורית

- 1 – ה (השוואה בעזרת מילת קישור כמו 'כמו' או 'כאילו')
- 2 – ג (נתינת תכונות של אדם לדבר שאינו אדם)
- 3 – ד (השוואה ישירה, בלי מילת קישור)
- 4 – א (הרעיון או הלקח שסיפור או משל מלמדים)
- 5 – ב (שימוש במילים כדי ליצור תמונה בדמיון הקורא)

חלק י"ט – פרק 6 • סיכום: לשון ציורית וכתיבה יוצרת על המסע פנימה – זיהוי לשון ציורית בקטעים

- 1. א – האנשה
- 2. א – דימוי
- 3. ב – ציוץ ציפור בתוך רעש רחוב
- 4. א – מטאפורה
- 5. א – דימוי משתמש במילת השוואה כמו 'כמו', ומטאפורה לא

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד/ה מציין/ת שם קטע ומנמק/ת בקצרה מתוך הרעיון של הקטע (לא רק 'אהבתי')
- המילה משולבת נכון במשפט חדש, לא רק מועתקת מהמילון
- ניתנת דוגמה מדויקת מתוך אחד הקטעים עם הסבר קצר מה מושווה למה

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לפי מפגשים: שיעור אחד לכל פרק, או לפתוח כל שיעור במעגל בוקר קצר עם קטע אחד מתוך הפרק המתאים
- עבור תלמידים בחנ"מ מומלץ להשתמש בגרסה הפשוטה של הקטעים ולצמצם את מספר שאלות הכתיבה הפתוחות
- לקראת פרק 6 כדאי לתת לתלמידים לבחור קטע אהוב מהחוברת ככתיבה חופשית, כדי לחזק מוטיבציה
- יש לזכור להזכיר את ההערה העדינה של האתר: אין תשובות נכונות או לא נכונות על רגשות, ושיתוף תמיד מרצון

חוברת תרגול – מסע פנימה: קטעי חורף והתבוננות עצמית

❄️ מסע פנימה

חט״ב · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מאמרי הגות: החורף כהזמנה להאטה ולצמיחה פנימית
2. פרק 2 – שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט
3. פרק 3 – סיפורים קצרים: רגעים של גילוי עצמי
4. פרק 4 – כתיבה אישית: מכתב ויומן
5. פרק 5 – משל: מנוחה וכוח
6. פרק 6 – סיכום: לשון ציורית וכתיבה יוצרת על המסע פנימה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – מסע פנימה: קטעי חורף והתבוננות עצמית

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו תמצאו תרגול על 14 הקטעים הקצרים מהאתר, מסודרים לפי סוגות. בכל פרק תתרגלו הבנת הנקרא, מילים חדשות, לשון ציורית וכתיבה. אפשר לעבוד לפי הסדר או לבחור קטע שמדבר אליכם במיוחד.

1 חלק א' – פרק 1 • מאמרי הגות: החורף כהזמנה להאטה ולצמיחה פנימית – הבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מציע הקטע 'החורף לא ממהר' לעשות בחורף?

א) להאט ולהקשיב לעצמנו ב) למהר יותר בכל פעילות ג) להתעלם מהעונה

ד) לצאת הרבה יותר מהבית

2. למה מדומה תהליך הצבירה הפנימית שלנו בקטע 'החורף לא ממהר'?

א) לאדמה שאוספת כוח מתחת לפני השטח ב) לציפור שעפה דרומה ג) לשמש הקיצית

ד) לרוח חזקה

3. מה קורה מתחת לאדמה בחורף, לפי הקטע 'מתחת לאדמה'?

א) השורשים מתארכים בחושך ושותים מים ב) הכול קפוא ואין תנועה ג) הפרחים פורחים מיד

ד) הצמחים מתים לגמרי

4. לפי הקטע 'גחלת', מה נשאר אחרי שהלהבות נעלמות?

א) גחלים חמות מתחת לאפר ב) עשן בלבד ג) קרח ד) כלום לא נשאר

5. איך מתואר הקול הראשון בקטע 'שני קולות'?

א) חזק, רועש ונוטה להגזים ב) שקט כמו ציוץ ציפור ג) חבר טוב ועדין ד) קול שאינו קיים

2 חלק ב' – פרק 1 • מאמרי הגות: החורף כהזמנה להאטה ולצמיחה פנימית – מילים מהמילון הקטן

השלימו את המילה החסרה.

1. חלק של צמח ששומר מזון מתחת לאדמה נקרא _____

2. פרח אדום שפורח בחורף בארץ נקרא _____

3. האבקה האפורה שנשארת אחרי שריפה נקראת _____

4. אדם שתמיד מחפש טעויות אצל אחרים נקרא _____

3 חלק ג' – פרק 1 • מאמרי הגות: החורף כהזמנה להאטה ולצמיחה פנימית – כתיבה וחשיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מה הכוונה במשפט 'האטה אינה עצלות' מתוך הקטע 'החורף לא ממהר'.

2. לפי הקטע 'מתחת לאדמה', למה כדאי להיות סבלניים עם עצמנו?

3. כתבו משפט אחד שהקול המעודד (הקול השני) יכול לומר לכם אחרי כישלון קטן.

4. הסבירו את הדימוי של ה'גחלת' לימים שבהם אין לנו כוח או חשק.

5. לפי הקטע 'מסע בלי מזוודה', אילו שלוש תכונות דרושות למסע אל עצמנו?

4 חלק ד' – פרק 2 • שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט – היכרות עם השירים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עץ בחורף	___	**א.** גם בחושך יש בנו מקורות אור
2. פנס קטן	___	**ב.** שקט רך שמאפשר לנשום ולהיות עצמנו
3. שקט	___	**ג.** שייכים לז'אנר שירה בדף הקטעים
4. שלושת השירים	___	**ד.** גם בחורף משהו בפנים ממשיך להתחזק

5 חלק ה' – פרק 2 • שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	השיר 'עץ בחורף' עוסק בצמיחה שרואים מיד מבחוץ	☐	☐
2	השיר 'פנס קטן' מדבר על מקורות אור פנימיים כמו זיכרונות וקשרים	☐	☐
3	השיר 'שקט' מתאר שקט שמפחיד ומבלבל	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט – זיהוי נושאים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו נושא השיר 'עץ בחורף'?

א) צמיחה סמויה ב) מסע בלי מזוודה ג) חום פנימי ד) קולות פנימיים

2. לפי השיר 'פנס קטן', מה יכול להיות מקור אור בתוך חושך?

א) זיכרונות, קשרים ומילים טובות ב) רק שמש חזקה ג) רק נרות דולקים ד) אין שום מקור אור

7 חלק ז' – פרק 2 • שירה: תמונות של אור, צמיחה ושקט – הבנת דימויים

השלימו את המילה החסרה.

1. בשיר 'עץ בחורף', גם בתקופת _____ משהו בתוכנו ממשיך להתחזק

2. השיר 'פנס קטן' מזכיר שגם ב_____ יש בנו מקורות אור

8 חלק ח' – פרק 3 • סיפורים קצרים: רגעים של גילוי עצמי – הבנת הסיפורים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה גרם לניתוק האינטרנט אצל עידו?

א) סערה וגשם חזק ב) הוא שכח לשלם ג) המחשב התקלקל ד) הוא כיבה אותו בכוונה

2. מה עשה עידו כשלא היה לו אינטרנט?

א) התיישב ליד החלון וכתב במחברת ב) הלך לישון מיד ג) יצא לשחק בחוץ בגשם

ד) התקשר לחברים בטלפון

3. מה גילו איתי ורוני כשירדו לרחוב בבוקר?

א) שהכול נראה רגיל ב) שענפים ושתילים נפלו בסערה ג) שאין חשמל בבית ד) שירד שלג

4. מי עזר לאיתי ורוני לתקן את הגינה?

א) רק הם לבד ב) השכנים בבניין ג) גנן מקצועי ד) אף אחד

5. מהו הנושא המרכזי של הסיפור 'שלולית'?

א) השתקפות והסתכלות פנימה ב) מסע לחו"ל ג) תחרות ספורט ד) בניית בית חדש

6. מה משותף לשלושת הסיפורים בפרק?

א) רגע של עצירה או שקט מוביל לגילוי פנימי ב) כולם קורים בקיץ החם ג) בכולם יש תחרות בין ילדים

ד) כולם מסתיימים בעצב

9 חלק ט' – פרק 3 • סיפורים קצרים: רגעים של גילוי עצמי – דמויות, אירועים ומסרים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עידו	____	**א.** עוצרת ומסתכלת על עצמה מזווית אחרת
2. איתי ורוני	____	**ב.** מסמלים שלא הכול נהרס ואפשר להתחדש
3. הדמות בסיפור 'שלולית'	____	**ג.** מגלה שקט ומחשבה כשאין אינטרנט

4. השורשים באדמה ('אחרי הסערה')	___	**ד.** מקום לכתוב מחשבות בלי מסכים
5. המחברת של עידו	___	**ה.** מתקנים יחד עם השכנים את הגינה אחרי הסערה

10 חלק י' – פרק 3 • סיפורים קצרים: רגעים של גילוי עצמי – מסר, השוואה וכתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. השוו בין איתי (ב'אחרי הסערה') לעידו (ב'כשהאינטרנט נפל') - מה כל אחד מהם מגלה ברגע של שקט או משבר?

2. לדעתכם, למה בחרה הכותבת לקרוא לסיפור 'שלולית'? הסבירו בהתייחס להשתקפות ולהסתכלות פנימה.

3. כתבו פסקה קצרה על רגע שבו עצרתם, שתקתם או הסתכלתם על משהו מזווית אחרת - וגיליתם בו משהו חדש.

11 חלק י"א – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – הבנה ראשונית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי הקטע 'מכתב לעצמי', למה עוזרת כתיבת מכתב לעצמנו?

א) לראות את הדרך ולקבל קשיים ב) לשכוח את העבר לגמרי ג) להתחרות בחברים

ד) לכתוב שיעורי בית מהר יותר

2. מהו נושא הקטע 'יומן של יום גשום'?

א) תשומת לב לרגעים קטנים ב) תחרות ספורט בין חברים ג) בניית בית חדש

ד) מתכון לעוגת שוקולד

3. מה עוזר, לפי הקטע, לגלות רגעים טובים ביום אפור?

א) תשומת לב וכתיבה ב) שינה ארוכה כל היום ג) צפייה בטלוויזיה ד) משחק במחשב

12 חלק י"ב – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – מאפייני הז'אנר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פונה אל 'אני' שלנו בלשון אישית וחמה	____	**א.** יומן
2. נכתב בדרך כלל יום אחר יום	____	**ב.** מכתב לעצמי
3. יכול לכלול עידוד וחיזוק לקראת העתיד	____	**ג.** יומן
4. עוזר לשים לב לפרטים קטנים שקרו באותו יום	____	**ד.** מכתב לעצמי

13 חלק י"ג – פרק 4 • כתיבה אישית: מכתב ויומן – השלמה וסדר

השלימו את המילה החסרה.

1. מכתב לעצמנו עוזר לנו לקבל _____ ולזכור שאנחנו ממשיכים לצמוח.

14 חלק י"ד – פרק 5 • משל: מנוחה וכוח – הבנת הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה הדובון לא רצה לישון בתחילת הסיפור?

א) הוא פחד מהחושך ב) הוא לא רצה לפספס כלום ג) הוא לא היה עייף בכלל

ד) הוא רב עם הדובה הזקנה

2. מי הסביר לדובון שמנוחה איננה בזבוז?

א) הסנאי ב) הציפורים ג) הינשוף ד) הדובה הזקנה

15 חלק ט"ו – פרק 5 • משל: מנוחה וכוח – עובדות מהסיפור

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הדובה הזקנה הכינה מאורה עמוקה וחמימה לקראת החורף.	☐	☐
2	הדובון נהנה מהחורף לאורך כל הזמן בלי להתעייף.	☐	☐

16 חלק ט"ז – פרק 5 • משל: מנוחה וכוח – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. בתחילת הסיפור אמר הדובון: "לישון כל החורף? איזה _____ !"

2. הינשוף אמר לדובון: "מי שנח אוסף _____ לאביב"

17 חלק י"ז – פרק 5 • משל: מנוחה וכוח – דמויות וסדר האירועים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הדובון	___	**א.** אסף אגוזים לקראת החורף
2. הדובה הזקנה	___	**ב.** הסביר שמנוחה איננה בזבוז
3. הינשוף	___	**ג.** הצעיר שסירב לישון בהתחלה
4. הסנאי	___	**ד.** הכינה מאורה חמימה וחיבקה את הדובון

18 חלק י"ח – פרק 6 • סיכום: לשון ציורית וכתיבה יוצרת על המסע פנימה – מושגי יסוד בלשון ציורית

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דימוי	___	**א.** הרעיון או הלקח שסיפור או משל מלמדים
2. האנשה	___	**ב.** שימוש במילים כדי ליצור תמונה בדמיון הקורא
3. מטאפורה	___	**ג.** נתינת תכונות של אדם לדבר שאינו אדם
4. מוסר השכל	___	**ד.** השוואה ישירה, בלי מילת קישור
5. לשון ציורית	___	**ה.** השוואה בעזרת מילת קישור כמו 'כמו' או 'כאילו'

19 חלק י"ט – פרק 6 • סיכום: לשון ציורית וכתיבה יוצרת על המסע פנימה – זיהוי לשון ציורית בקטעים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בקטע 'החורף לא ממהר' נכתב: 'הגשם מתופף על החלונות'. איזו לשון ציורית זו?

א) האנשה ב) חריזה ג) מוסר השכל ד) מילון קטן

2. בקטע 'גחלת' נכתב: 'יש ימים שבהם אנחנו מרגישים כמו מדורה שכבתה'. זוהי...

א) דימוי ב) האנשה ג) מוסר השכל ד) שאלה

3. בקטע 'שני קולות', הקול השקט יותר מושווה ל...

א) רעש של רחוב ב) ציוץ ציפור בתוך רעש רחוב ג) הר גבוה ד) מבחן קשה

4. בקטע 'מתחת לאדמה', הפקעות מתוארות כ'מחסנים קטנים' (בלי מילת 'כמו'). זוהי דוגמה ל...

א) מטאפורה ב) חריזה ג) מוסר השכל ד) שאלה רטורית

5. מה ההבדל העיקרי בין דימוי למטאפורה?

א) דימוי משתמש במילת השוואה כמו 'כמו', ומטאפורה לא ב) אין הבדל ביניהם

ג) מטאפורה מתאימה רק לשירים עצובים ד) דימוי משתמש תמיד בבעלי חיים

כרטיס יציאה

אילו שני קטעים מהאתר הכי דיברו אליי, ולמה?

איזו מילה חדשה מהמילון הקטן למדתי, ואיך אשתמש בה במשפט משלי?

אילו דוגמה אחת ללשון ציורית (דימוי, מטאפורה או האנשה) אני יכול/ה להסביר במילים שלי?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀